

JUSTIITS- JA DIGIMINISTEERIUM

Siseministeerium
info@siseministeerium.ee

Teie 26.02.2026

Meie 10.03.2026

nr 1-6/3331-16,
SIM/25-1422/-3K
nr 8-2/1508

Relvaseaduse ja lõhkematerjaliseaduse muutmise seaduse eelnõu kooskõlastamine

Austatud minister

Siseministeerium edastas Justiits- ja Digiministeeriumile kooskõlastamiseks relvaseaduse ja lõhkematerjaliseaduse muutmise seaduse eelnõu (*eelnõu*). Justiits- ja Digiministeerium kooskõlastab eelnõu järgmiste märkustega arvestamisel.

I. Põhimõtteline märkus

1. Justiits- ja Digiministeerium palus oma varasemas kooskõlastuskirjas¹ täiendada relvaseaduse (RelvS) § 24 lõiget 2 selliselt, et selles oleks sätestatud isikuandmete kategooriad, mida teenistus- ja tsiviilrelvade registris töödeldakse. Justiits- ja Digiministeerium selgitas, et registris töödeldavate isikuandmete kategooriad peavad tulenema seadusest. Vastav põhimõte kajastub ka isikuandmete ja avaliku teabe töötlemise ning andmekogude reguleerimise juhises². Esitatud eelnõus ei ole RelvS § 24 lõiget 2 täiendatud. Justiits- ja Digiministeerium kordab oma varasemat märkust ning palub täiendada RelvS § 24 lõiget 2 isikuandmete kategooriatega.

II. Sisulised märkused

2. Justiits- ja Digiministeerium palus oma varasemas kooskõlastuskirjas³ täiendada RelvS § 24 lõiget 10 selliselt, et Politsei- ja Piirivalveamet (PPA) ja Kaitsepolitseiamet (KAPO) oleksid selles sätestatud registri kaasvastutajatena. Esitatud eelnõus ei ole vastava märkusega arvestatud. Justiits- ja Digiministeerium selgitab lisaks eelnevas kirjas öeldule, ei isikuandmete kaitse üldmääruse (IKÜM)⁴ artikkel 26 lõike 1 ütleb: „Kui kaks või enam vastutavat töötajat määravad ühiselt kindlaks isikuandmete töötlemise eesmärgid ja vahendid, on nad kaasvastutavad töötlejad. Nad määravad kaasvastutava töötleja vastutusvaldkonna käesoleva määruse kohaste kohustuste täitmisel [---]“. Viidatud artiklit ei saa tõlgendada nii, et kasutajate vastutus on ühesugune. Kasutajate vastutusvaldkonnad tuleb sätestada registri põhimääruses. Kordame varasemalt esitatud märkust ja palume sõnastada RelvS § 24 lõike 10 järgmiselt: „(10) Teenistus- ja tsiviilrelvade registri

¹ Justiits- ja Digiministeeriumi 26.01.2026 kiri nr 8-2/10177 (vt p 6)

² [Juhis eelnõude koostamiseks.pdf](#)

³ Justiits- ja Digiministeeriumi 26.01.2026 kiri nr 8-2/10177 (vt p 6)

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2016/679, 27. aprill 2016, füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus)

kaasvastutavad töötajad on Politsei- ja Piirivalveamet ning Kaitsepolitseiamet. Volitatud töötaja määratakse registri põhimääruses.“

3. **Eelnõu § 1 punkti 2 kohaselt** lisatakse relva ja laskemoona käitlemise mõistesse ka relva kasutamine. Justiits- ja Digiministeerium juhib tähelepanu sellele, et kavandatud muudatusest tulenevalt tuleks muuta kehtiva RelvS § 10 pealkirja, sest relva kasutamist ei ole selles enam põhjust eraldi välja tuua (kasutamine saab olema hõlmatud käitlemise mõistega). Justiits- ja Digiministeerium palub ka kavandatud muudatuse vajalikkust tõsiselt kaaluda, sest muudatus võib põhjustada segadust erinevate relvaseaduse normide kohaldamisel. Näiteks võib tekkida küsimus, kas RelvS § 3 lõikes 5 ja §-s 10¹ sätestatud volitusnormi alusel saab valdkonna eest vastutav minister kehtestada ka teatud tingimustel relvade kasutamise korra (objekti hoiatamiseks, tabamiseks ja kahjustamiseks)? RelvS käsitleb läbivalt relva käitlemiseks antud lubadega seonduvat, kehtiv seadus mõistab selle all näiteks relva soetamisluba, relvaluba. Kavandatud muudatuste jõustumisel peaks lubade loetellu justkui lisanduma ka relva kasutamise luba. Ebakindlus võib tekkida ka vastutusnormide kohaldamises, mis sätestavad vastutuse relva käitlemise nõuete rikkumise eest (RelvS § 89¹). Palume analüüsida eelkirjeldatud riskikohti, mis võivad avalduda eelnõu seadusena rakendamisel. Justiits- ja Digiministeerium kordab ka oma varasemas kooskõlastuskirjas väljendatud, et olulisi mõistetega seonduvaid põhimõttelisi muudatusi ei peaks tegema kiirustades.⁵
4. **Eelnõu § 1 punktiga 11** muudetakse laskemoona definitsiooni. Muudatuste tulemusel (vt ka eelnõu § 1 punkt 12) tuleb laskemoonana käsitleda ka padrunikesta kui tervikliku padruni osa. Justiits- ja Digiministeeriumi hinnangul ei pruugi see olla parim lahendus. On mõistetav, et padrunis olev püssirohi peab mahtuma laskemoona määratluse alla, samas ei pruugi kõikide padruni osade käsitlemine laskemoonana olla põhjendatud. Justiits- ja Digiministeerium palub seletuskirjas selgitada, millega on põhjendatud laskemoona definitsiooni laiendamine muu hulgas padrunikestale.
5. **Eelnõu § 1 punkti 63 kohaselt** täiendatakse RelvS § 85 lõigetega 1¹ –1² järgmises sõnastuses:
*„(1¹) Ettevõtja võib Kaitseväe ja Kaitseliidu harjutusvälja kasutada relvade, relvasüsteemide, lahingumoonade, lahingu- ja muu tehnika katsetamiseks ja testimiseks.
(1²) Kaitseväe ja Kaitseliidu harjutusvälja kasutamise tingimused lõikes 1¹ sätestatud tegevusteks kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.“*

Justiits- ja Digiministeerium nõustub, et vajadus relvasüsteemide, lahingumoonade ja muu sellise katsetamiseks on Eesti kaitsetööstuse arendamiseks kahtlemata olemas. Samas peab olema selge, millised nõuded esitatakse ettevõtjale ja tema tootele, mida tohib Kaitseväe või Kaitseliidu harjutusväljal katsetada ja testida. Samuti peab olema nii Kaitseväe ja Kaitseliidu kui ka ettevõtja jaoks selge, milliseks kujuneb vastutuse jaotus negatiivsete tagajärgede korral (näiteks kui katsetamisega kaasneb ebasoovitav välismõju kohalikule elanikkonnale). Eelnõu kohaselt kehtestatakse harjutusvälja kasutamise tingimused ministri määruses. Kuna rakendusakti kavandit ei olnud eelnõule lisatud, siis ei ole võimalik anda hinnangut sellele, kas määruse tasemel sätestatud tingimustest piisab. Justiits- ja Digiministeerium palub tagada, et õigusaktides oleks relvade katsetamisega seonduv vastutus ja nõuded selgelt sätestatud.

6. **Eelnõu § 1 punktis 65** esitatud sõnastuse puhul juhime tähelepanu, et Vabariigi Valitsuse seaduse (VVS) § 39 lõike 1 kohaselt on valitsusasutuse põhiülesanne täidesaatva riigivõimu teostamine. Justiits- ja Digiministeeriumi hinnangul ei ole tarvis kasutada kavandatud sättes valitsusasutuse puhul täiendit „avaliku võimu teostav“.
7. **Eelnõu § 1 punkti 66** kohaselt muudetakse riikliku järelevalve pädevust reguleerivat RelvS § 88 lõiget 1¹. Vastav muudatus puudutab ka PPA järelevalvepädevust. Samas seletuskirjas ei ole selle kohta selgitusi esitatud. Justiits- ja Digiministeerium palub seletuskirja täiendada ning selgitada, kas kehtiva sõnatuse muudatus tähendab PPA jaoks sisulise pädevuse laienemist või mitte. Seletuskirja kohaselt saab järelevalvepädevuse täpsustamise ja laiendamise mõju nii PPA-le kui ka Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametile (TTJA) olema suur ja sage. Samas ei ole seletuskirjas selgitatud, kuidas tuleks sellele reageerida ehk kas kavandatud muudatus nõuab asutustelt ressursside suurendamist või töö

⁵ Justiits- ja Digiministeeriumi 26.01.2026 kiri nr 8-2/10177.

ümbekorraldamist. Samuti ei selgu seletuskirjast, kas TTJA järelevalvepädevuse laiendamine on TTJA-ga läbi räägitud. Palume täiendada seletuskirja vastavate selgitustega.

III. Muud märkused eelnõu ja seletuskirja kohta

8. Palume arvestada ka käesoleva kirja lisades esitatud eelnõu ja seletuskirja failis jäljega tehtud normitehniliste märkustega ning märkustega eelnõu mõjuhindamise kohta.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Liisa-Ly Pakosta
justiits- ja digiminister

Lisad:

1. Eelnõu fail Justiits- ja Digiministeeriumi märkustega
2. Seletuskirja fail Justiits- ja Digiministeeriumi märkustega

Maria Sults 58663067
Maria.Sults@justdigi.ee

Joel Kook
Kristel Niidas
Mari Käbi
Signe Reinsalu